

MŰVELŐDÉSI JEGYZETEK

A zsinórpadiás közelében

Itt világrész riportere

Több, mint húsz éve halott a Száguldó riportert. Irásait, megafalvát az idő mulását, mintha tegnap, tegnapelőtti vagy egy hete született volna. Korhűek, de ugyanakkor örökké aktuálisak is. A soha meg nem alkuvó magatartása, igazság szeretete valamennyiünk példaképévé emelhetné. Ő nem ismert lehetetlent, zárt kapukat vagy eltiltható tényeket. Életét kockáztatva portréit Ausztráliába, a szálit a borinagyi szembányák mélyébe, feltárta a két világ, háború közötti Kína realitását, leplezte a szülői német militarizmust és ott volt a Melbourne-i háború- és fasizmusellenes kongresszuson. Talán meg sem fogalmazza riporteri ars poetikáját, de az valahogy így hangozhatott volna: mindezt az emberiségért, a társadalomért, a békéért. El sem képzelhetjük másként, mint a sokimondás, a beszűlt mintaként.

Amikor első könyve kezembbe került, máig középiskolási diák voltam. Már nem tudom ki adta kezembe a könyvet, megkérdeztem-e neki vagy sem, de ezután biztosíthatom: sőt, elolvasom belőle, mint egy demagóg erkölcsprédikációtól. Furcsán hangzik az összehasonlítás, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy egy riportertől volt szó. Mégis igaz, mert Egon Erwin Kisch valamennyi írása* humanizmusát, az emberekbe vetett hitét, az emberiség sorsa iránti aggodását bizonyítja. A Levélváltás Hitler Adolfjal című írásában kipellengeti a hátszói nyulat, a ragadós, lapuló, reszelős alálakat, akik a parancsnokságon öcclegelhetnek, „anélkül, hogy egyszerű is kézenyezték volna valamely lövészárk megvédését legénysegének a feljöttére”. Nem félt kimondani: az egyik ilyen hátszói „hős” épp az 1933-ban uralomra jutott birodalmi kancellár, Hitler Adolf.

Cseh volt vagy német, teljesen mindegy. Eppoly lehetett volna kínai vagy brazil, finn, spanyol vagy arab is. Nem a nemzetisége számít, hanem hozzáállása a nagy társadalmi politikai problémákhoz, töretlen hite, amellyel az emberiségben és annak jövőjében bízott. Ríportjait nem egyetlen országról vagy népről írta, hanem a világ színpadáról, a kínai színpadáról, a londoni munánálküléről, a spanyol hígnanbányáról, a hollywoodi filmstatisztákról. Makarov, önfeláldozóan küzdött és hirdette az igazságot. Ezért váltak riportjai a legértékesebbekké. Ezért vesszük kezünkbe oly nagy örömmel a most megjelenő válogatott riportkötetet is.

UJJ JÁNOS

* Kalandozások itt világrészről, Európa Könyvtára, 1969.

Még égtek a lámpák a teremben amikor az óvodás közönség a feltevéseket tanult nyugtalansággal, tapsolni kezdett. A mellett ülő kisfiú fülig mázsolva csokoládéval megkérdezte:

— Bácsi, hány óra van?

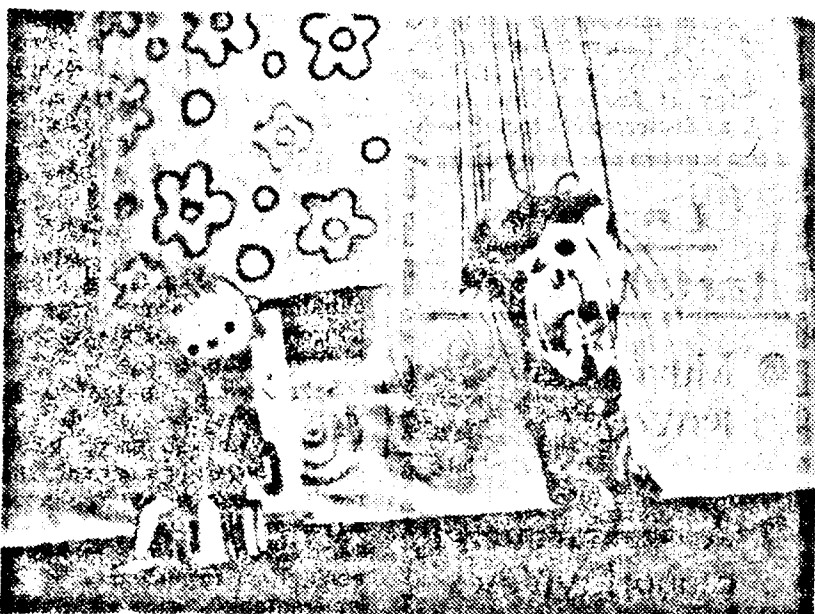
— Tíz óra tíz perc — válaszoltam. Mire a kis „betvár” tudván, hogy tíz órakor kellene kezdődnie az előadásnak kicsi kezével úgy csapkodott, hogy a többi gyermek ismét rákezdte. Hiába, türelmetlen a mai fiatalok! Előttük a lámpákat. S mintha varázspálcával suhintottak volna végig a nézőtérre, csend lett.

Felment a függöny, megkezdődött a játék. Kilopódom a teremből, s a jegyzetdőló jóvórtól, a színpad mögé kerülök. Itt nyúlszög az a világ, amit nem lát a közönség. A kulisszák mögötti munka varázsa magával ragadott. Amit a színpad mögött látunk, az érdekesebbnek tűnik, mint maga az előadás.

A világosító fülkéjében kapcsolók kaptaknak. Innen irányítják a színpadi nappalok és éjszakák változását.

— A reflektororgona és a nemrég kiáltalt japán magnetofon sokban segíti munkánkat. Itt vannak a „pisztoly-reflektorok” — mutat rá néhány fényoszlóra Károlyi Gyula a színház veteránja. A nap sugarak fényelt képezik. Az előadást ebből a kabinból kísérik.

Lábujjhegyen megyek tovább a félhomályba, diszletek és bábuk sokasága fogad. Első pillanatra úgy tűnik, hogy pokoli zűrzavar uralkodik mindenhol. Csaldótam. Meg van mindennek a pontos elhelyezése. Mindenki a maga helyén áll.

Jelenet az egyik közkedvelt bábjátékból, a CSIZMÁSKANDUR-ból.

Van ebben a melegező csendben valami kimondhatatlan nyugalom és áhítatos kegyelet ugyanakkor a hozzájuk halkan szólók iránt, kik itt sorakoznak harminckétezed magukban a lippai könyvtár polcain.

A könyvtárosnő nyugodt, barátságos, személynő próbálom vállatára fogni. Kényelmetlen kérdésekkel kísérletezem, látogatottságról, olvasókörökről, irodalmi körökről faggatom.

— A könyvosztótól átvesszük a „salátát” is?

— Megrendeljük a könyveket, amelyekre szükségünk van és csak azokat fogadjuk el.

— Milyen könyvek jutnak el magukhoz?

— Minden jó, ami megjelenik.

— És a könyvtárterjesztés?

— Minden háborús megkalandregényt cefatokká olvastak már.

— Utirajzok?

— Sikerült felkeltetnünk irántuk annyira az érdeklődést, hogy propagandát már nem igényelnek.

— A polcokon láttam kinosan tisztá köteteket is. Azok mik?

— Zeneszerzők regényesített életrajzai meg verseskötetek. A következő hetekben folytatjuk a

zenei delutánok rendezését — a megszerzett zene felkelti szerzője iránt is az érdeklődést — és nemkülönben a szavalóműsorokat.

— Az irodalmi kör hol tartja üléseit?

— A művelődési házban.

— Nem esik az kísé messze a könyvtárról?

— Mi is szeretnénk idecsalogtatni őket, de a művelődési ház nem akar lemondani róluk.

— Kár, itt nekem is jobban tetszene. Csenedesebb a hely, meg a könyvek is karnyújtásnyira vannak. Csak le kell emelni őket a polcokról. Mondja, van valami értelme annak, hogy maguk gukitt a könyvtárban terjesztik a könyvet? Aki idejön, annak már nincs szüksége meggyőző munkára.

— De a leghatékonyabban az terjeszti a könyvet, aki itt megszerzte. Több olvasót szerveznek be a józomszédok, mint valamennyi könyvtáros együttvéve.

A könyvtár, amelyben élet él az irodalom, csendes meleg delutánjaival várja az olvasókat. Néha megszólal egy verssor vagy felcsendül egy zeneszám futama csiszolni a gondolatot, nevelni, még szebbé tenni a betű szeretetét.

ZNOROVSKY ATTILA

Csendes delutánok

A zsinórpadiásról három nő írta, a színen lévő bábjuratkat, melyeknek végtagjait cernaszálakon mozgatták.

Innen figyelve munkájukat ámulatba ejt az a tökéletes összhang, mely a szöveg és a fentről vezényelt bábuk mozgása között uralkodik.

A teremből felcsendül a taps. Lehet, hogy éppen az a kis maszat, három-négy év körüli leányke kezdte, aki egy órával ezelőtt türelmetlenül izgett-mozgott mellettem a széken. A nyiltszíni taps mosolyt csal a kulisszák mögötti faradozó arcára.

Izzadt homlokuk ráncai simulnak ki. A fáradtság eltűnik az arcokról.

„Sikerült Jól van gyerekek. Ma is szépen dolgoztunk” — mintha ezek a szavak rejtőznének a kacintások mögött.

A hangos gyerekesapat kivonul a színházból. A nézőtér üres marad, de a színpad mögött a munka nem szűnik meg. Elő kell készíteni a delutáni előadást. Rövid ebédszünet, s aztán kezdődik minden előről.

Othton a gyerekek mesélik:

— Tudod, nagyvami, voltunk a bábszínházban és olyan szép volt... A kislány egy éneket keresett és... És úgy szeretnék megint menni.

— És nincs „kritika”, mely nagyobb elégtételül szolgálna egy bábművész-társulat számára.

SZEKERES GÁBOR

A jövőhét

filmújdonságai

Bemutató filmszínházaink jövőheti műsorán két premier film szerepel.

Gardonyi Géza ifjúsági regényéből, AZ EGRI CSILLAGOK-ból Nemeskürthy István készítette forgatókönyvet. A XVI. században játszódó cselekmény Magyarországot ábrázolja közvetlenül a mohácsi vész után. Ki nem emlékszik a két remekül megrajzolt Cecy Évára, illetve Bornemissza Gergelyre, a regény ifjú szerelmespárjára? Főlőleges lenne a cselekményt akár nagyvonalakban is felvázolni. Erdesebb lenne talán a szereposztást ismertetni. Sinkovits Imre — Dobó István, Beseney Ferenc — Török Bálint, Kovács István — Bornemissza Gergely, Venczel Vera — Cecy Éva szerepét alakítja. Várkonyi Zoltán rendezése, a kiváló színészek alakítása a siker biztos előjelei.

Nem feledkezett meg a mozi világról a kalandfilmeket kedvelő közönségről sem. Vetteitára kerül Klingler Werner nyugatnémet rendező, DR. MABUSE VÉGRENDLETE című bűnügyi filmje.

Az állami bank kirablása, a gyémánt tözsdé kifosztása, pénzhamisítás, rejtélyes gyilkosságok mind arra készítik Lohman felügyelőt, hogy szemmel kísérje az elmegyógyintézetben elhelyezett veszélyes gyilkos, Mabuse doktor ténykedését.

Az izgalomban bővelkedő alkotás egy elmebeteg gyilkos hajmeresztő terveinek megvalósítását ismerteti. Szerencsére, hogy mindezt csak a filmstúdióban játszódik le.

Filmek

MURESUB: Páris (10, 12, 14, 16, 18, 20).
STUDIO: Bolondok hajója (10, 14, 16, 18, 20).
IFJUSÁGI: A mi bolond családunk (11, 13, 15, 17, 19).
VICTORIA: Álomból (11, 14, 16, 18, 20).
PROGRESUD (Ujrad): Szeretlek (17, 19).
SOLIDARITATEA (Gái): Ki nyitja ki az ajtót? (17, 19).
CFR (Grádiste): Tarzan, a dzsungel embere (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA
PÉCSKA: A legenda születése.
MIPPA: Ballada Mariucáról.
BOROSJENŐ: Ifjúságnak ifjúságra.
KISJENŐ: Edentől keletre.
SZENTANNA: A hivatások.
RADNA: Az elátkozott hegyből.

NAGYLAJ: A fekete herceg KÜRTÖS: Saját pályán.
VILÁGOS: A colt árnyékában PANKOTA: Saját pályán.
VINGA: Tarzan, a dzsungel embere.
SEBES: Oh, ez az ifjúság.
KOROSBÖKENY: Adio, Gringe

SZEMMEL nyitott

Mindnyájunk érdekében

Megszoktuk már, hogy Arad az utcai közlekedés tekintetében is egyre inkább magára ölti a korszerűség jegyét, a Köztársaság útján megjelentek a piros, a sárga és zöld szemaforok, építik az aluljárót a vasúti nagyjállomás előtt.

Azt azonban kevésbé szoktuk meg, hogy a közlekedés szabályait minden alkalommal be is tartjuk. Például a piros jelzés elterére is számos járókelő igyekszik átvágni az utca tulsó oldalára s ilyenkor nem kis meglepődéssel kell észrevennie, hogy az utóbbi időben mennyire szigorúbbak a szabályok áthágóival szemben a forgalmi milicisták.

Pedig kinek is érdeke a rend betartása? A gyalogosoké, az autósoké, a motorkerékpárosoké, a kerékpárosoké... vagyis — mindenkié. Saját és mások testi épségére vigyázunk, városunk jó hírét öregbítjük, kellemetlenséget kerülünk el azzal, ha nem adunk okot arra, hogy fúttyszó harsanjon az utcán.

(simi)

A „kedves szomszéd” okozta P. I. Arinului utca 31/A alatti lakos házában a tűzet. Tigu Ilie, nem tudni mit keresett P. I.-ék pajtájában. Az eldobott cigarettavégétől láng-rakapott a pajta. Hiába való volt minden oltási kísérlet. A pajta leégett a bennlévő nagymennyiségű szénával. Odavesztett a tulajdonos két lova is.

Érdekes esetről számoltak be olvasóink a minap. A Kiszémmiklósi érkező 31-AR-1150 rendszámú busz utolsó járata zsúfolva volt a gyárakból hazatérő munkásokkal. A jegykezelő nem lyukasztotta ki a bérleteket: — Utolsó járat — mondotta. Az egyik megállóban két ellenőr szállt fel. Az első nem szólt semmit. A második ellenőrzött és büntetett. A jegykezelő tagadta, hogy vizsautasította a bérletek kezelését. A többi utas pedig nem állt ki társai igaza mellett. Féltek, hogy nekik is büntetést kell fizetniük. Nyilvánvaló, hogy a jegykezelő elmulasztotta kötelességét. Az első ellenőr is. A második szabályosan járt el. De a hanyag jegykezelő mulasztása miatt, miért büntetik az utasokat?

Egyre modernebb, városkapuhoz méltó arculatot ölt az Aurel Vlaicu ut. A Tehnoforestexport impozáns épülete mellett üres, gondozatlan telek azonban igen rossz benyomást kelt. Annál inkább, mivel valamelyik élelmes pástör itt legelteti naphosszat népes nyáját. Gyári sziréna és juh — bégetés! Kísé dicszománs akkord. Ha a telek egyhamar nem épül be, legalább a juhoknak keressenek alkalmasabb legelőt.

A Progresul vállalat

Arad, Postávarul utca 20.

azonnal alkalmaz

— BUTORASZTALOSOKAT
— GÉPBEÁLLÍTÓKAT A VATTA RÉSZLEGRE
— MUNKÁSOKAT A SZÁRÍTÁSHOZ A FAFELDOLGOZÓ RÉSZLEGRE
— SZAKKÉPESÍTETLEN MUNKÁSOKAT (18 éven felüli férfiak)
Négy hónapra ALKALMAZ NYUGDIJASOKAT is az alábbi szakmákban:
— KÖMÜVESEKET
— KÁLYHÁSOKAT
— KAZÁNKOVÁCSOKAT
Részletes tájékoztatást nyújt a személyzeti osztály, telefon 38-59. (678)

A Szerződéskötő és Felvásárló Vállalat (DCA)

Bodrogi út 4. szám

alkalmaz

— GEPLAKATOST
— B. C. és D. KATEGÓRIÁJU SOFÓRT
Mindennemű felvilágosítást a vállalat székhelyén nyújtanak, telefon 19-03. (672)

A Gépjavító Üzem

Steagului utca 1. szám

alkalmaz

— esztérgályosokat
— hegesztőket
— lakatosokat
— bádgosokat
— dukófestőket
— szakképesítetlen munkásokat az esztérgályos és hegesztő szakmákban való kiképzésre. Jelenkezhetnek katonai szolgálatuknak eleget tett, 7-8 általános osztályt végzett férfiak
Mindennemű felvilágosítást a vállalat személyzeti osztály nyújt, telefon 21-41, belső szám 10. (669)

Televizió

Szombat, november 8.

18.00 A város kulcsa — vetélkedő.
19.00 Híradó.
19.30 Reflektor.
19.45 Enciklopédia.
20.45 A bosszúállók — folytatásos film.
21.40 Könyvzene.
22.20 Híradó.
22.50 Borsalok

Vasárnap, november 9.

8.45 Gyermeknek és iskolásoknak Hat lépésre a kirándulástól A tenger fia (filmsorozat).
10.15 Szalmüros.
11.20 Szimfonikus hangverseny.
12.00 A haza vártáján.
12.30 Délelőtti műsor.
13.00 A Labdarugó Világajnokság selejtezői keretében: Lengyelország—Bulgária találkozó.
15.00 Rögi. Románia B—Franciaország B.
16.30 Hét nappal a Románia—Görögország labdarugó-mérkőzés előtt.
17.00 Vasárnapi magazin.
19.00 Híradó.
19.30 Román rapzódia — folklórműsor.
19.50 Rajzfilmek.
20.00 Háromcsillagos film: Crookes részvenytársaság.
21.25 Sport.
21.40 Zenés műsor.
22.25 Híradó.
22.40 A filmvilág újdonságai.

Hétfő, november 10.

18.00 Műszaki konzultáció.
18.20 Audió-vizuális laboratórium
18.50 Máriaora Tánase és Radu Negut énekel.
19.00 Híradó.
19.20 Politikai szemle.
19.30 Gazdasági ankét.
20.00 Üvöltő szelek (első rész) — a regény tv-változata.
20.50 Moldovai dalok és táncok.
21.15 Híradó. Rajzfilmek.
21.30 Reflektor.
21.40 Metronom és stopperóra.
22.30 Híradó.
22.45 Színházaink aktuális problémáiról.

Kedd, november 11.

18.00 Gyermek világ.
18.30 Alma Mater.
19.00 Híradó.
19.20 Egy kis zene.
19.30 Mit tudunk és mit nem tudunk az emberrel.
20.00 Feleséget keresek — filmvígjáték.
21.30 Reflektor.
21.40 Utazás a nagyvilágban — Svédország.
22.00 Kolozsvári zenét 6sz.
22.35 Híradó.
22.50 Vers antológia.

Szerda, november 12.

18.00 Tanulóifjúságnak.
18.30 Népdalok.
19.00 Híradó.
19.20 Egy kis zene.
19.30 Transzfokátor.
20.00 Dr. Jekyll és Hyde ur — játékfilm.
21.50 Reflektor.
22.00 Irodalmi műsor.
22.30 Margareta Pislaru énekel.
22.55 Híradó.

Csütörtök, november 13.

18.00 Beszéljünk helyesen románul.
18.30 A barlang titka — filmmozorát (VI).
19.00 Híradó.
19.20 Egy kis zene.
19.30 Közlekedés: Iuliu Pora érdemes orvos.
20.00 Színház.
22.00 Reflektor.
22.10 Előzetes.
22.35 Híradó.
22.50 Esmék krónikája.

Péntek, november 14.

17.00 Matematika konzultáció XII. osztályosoknak.
17.30 Fizikáról VIII. osztályosoknak.
18.00 Gyermek világ. Daniela és Aschiuta a tényképeszmél.
18.30 Szántóföldek, amelyekről nem arattak.
19.00 Híradó.
19.20 Gépkocsivezetőknek.
19.30 Tudományos adás — szemelvények Houston tevékenységéből.
20.15 Tom Sawyer kalandjai, játékfilm.
21.45 Reflektor.
21.55 Nemzetközi aktualitás.
22.25 A román operaszínpad bűnésegei.
22.55 Híradó.

Szombat, november 15.

18.00 Jóestét lányok, jóestét fiúk!
19.00 Híradó.
19.30 Reflektor.
19.45 Enciklopédia.
20.45 A bosszúállók — filmsorozat.
21.35 Könyvzene.
22.20 Híradó, sport.
22.45 Arany kirizantém — részletek a Tirgoviste—1969 második országos románverseny záróelőadásából.

Tájékoztató

Alálkozás az olvasókkal

November 9-én, vasárnap délután 10 óra 30 perckor az aradi rosi könyvtár termében Méliusz Zoltán író, Románia Szocialista Írószövetségének alelnök találkozik az olvasókkal. Az író legutóbbi megjelent regényéről, VÁROS A KÖDBEN-ről beszél. Kérjük a Tóth Árpád irodalmi r tagjait, valamint minden érdeklődőt, hogy vegyenek részt ezen találkozon.

Losz Lajos irodalmi-est

November 8-án, szombaton este 6 órai kezdettel tartják meg Kis-lobos, a városi kulturház tervében Olosz Lajos költő irodalmi-est. Az est vendége Méliusz Zoltán író, Románia Szocialista Köztársaság Írószövetségének alelnök.

Bábszínház

VASÁRNAP, november 9-én, délután fél 11 órakor: Albá ca záda.

Színház

SZOMBATON, november 8-án, 19.30 órakor: Vitezsul (K. bérlet).
VASÁRNAP, november 9-én, 15.30 órakor: Tara fericiul, este 19.30 órakor: Dona Juana.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, november 8-án általában hűvös idő. Éjjel és a reggeli órákban derült égből, delután változó mennyiségű felhőzet, eső nem lesz. Mérsékelt délkeleti szél. A hőmérséklet nem változik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5 és 0, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 7 és 13 fok között változik. Reggel helyi ködképződés.
Várható időjárás november 9-én és 10-én: továbbra is hűvös idő. Félénként derült égből, narkizban változó mennyiségű felhőzet. A hőmérséklet az időköz vége felé lassan csökken.

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara és énekkara vasárnap, november 9-én, délután 11 órakor szimfonikus hangversenyt tart a Kulturpalota nagyszínházban.
Vezényel: NICOLAE BRANZEU
Kórusvezető: PAUL PARADENCO
Műsorán: BERLIOZ: FAUST ELKÁRHÓZÁSA. Közreműködnek: EMILIA PETRESCU, érdemes művész, a Bukaresti Állami Filharmonia szólistája, ION BUDOIU, a Kolozsvári Román Opera tagja, AUREL GHENDER és EDUARD RUDOLF.
Ugyanezt a műsort vasárnap november 9-én, délután fél 8-kor a lippai kulturothtonban is előadják.
Bérlők részére a 8-os számú szelvény érvenyes jegyek elővételeiben a Kulturpalota pénztárána naponta 10—13 és 16—19 óra között.

KISZ ÉLET

Ma, holnap...

Gyárkapu. Munkások, technikusok, mérnökök! Vegyetek részt a pályaművel-versenyünkön! Kirándulást szervezünk Bukarestbe. A résztvevők megtekinthetik a román-gőrgyőz labdarúgó mérkőzést és a nemzetgazdasági kiállítást! Üvegfalra függesztett híradótermények. A portás az igazolványomat firkészi, aztán int, hogy bemehetek. A legnagyobb ur mindent a portás, utána következnek csak az idő: mit hol kell keresni, mi mennyire változott, a mióta itt jártam.

(Egy állami férfi kíséretében jártam a munkacsarnokokat utoljára. Az utolsó irodában a ráöntött modellkiállítás az állami férfi ezt mondta: csunyanak a cipők, szebbek kell lenniük. Munkások, technikusok, mérnökök, vegyetek részt a pályaművel-versenyünkön! — ötlenek fel ismét előttem a felhívás szavai, miután három dínkoru kislányba botlok.)

— Hol van a KISZ-iroda?
A három lány három felé mutat. Kötőkódolnak. Találomra az új adminisztratív épület felé a földalati irodáinak ajtaját nyitogatom.

— Azt hiszem, az új munkacsarnokba költöztök...
Mégiscsak az idő a legnagyobb ur. A portás, talán még a portás sem tudja mennyire nagy ur a felgyorsult idő...

Ajtó, iroda, ajtó, iroda (még mindig sok az iroda) végre egy rajzoldárral, ismerős kicsi ember, Luf Condin mérnök. Egy régi beszélgetés fonálát vesszük fel. Van-e kezdeményezőkészség a fiatalokban?

Van. Egy fiatal (istenem, milyen fiatal ő is) jött hozzá. Meg szeretném látni a többi gyárat is — mondta. Nagyszerű. Ird össze, kéne a nevében beszélni. A fiatal (milyen szép szó) összeírta.

— Emlékszik?
— Igen.
— Merre jártak?
— Az ÚTA-ban.
— És?

Csend. Nem írtam. Ismerem a cipőgyárat. Nem könnyű terep az ifjúsági munka szempontjából. Szabadidő? Fontos beszélni róla. Sport, tánc, kirándulás, minden fontos. Valami mégis fontosabb. A gyárkapuban láttam egy aszont a csatornánál. Mire var? — kérdeztem. Munkába szeretnék állni. Mi a mestersége? Nincs — válaszolta. Eddig nem dolgozott? Nem — mondta. Az aszont negyvenéves korú. Hát ez fontosabb. Szakma a kézben. Hogy ne értsük meg ezeket a kifejezéseket: négy órányi, szakmáidküllő...

— Hány inas-tanulójuk van?
Számok a papíron, 35 meg 17 meg 25 meg... Összesen 162.

Már másodéveseink is vannak! Borcan Moise oktató szolt közbe. Büszken ejtette ki a szavakat.

— Eddig hogy gondoskodtak az utánpótlásról?
(Eszembe jut mit mondott az igazgató. A gyár társadalmi szempontból is fontos. Munkalehetőséget biztosít a környék asszonyainak. Urbanizál egy városrészt).

— Ahogy tudtuk. A szakemberekkel elég sok baj volt. Más gyárakból kellett idecsalogtatni őket. Még traktoristából, még mozgó-

peszből is csináltak szakmunkást, képezhetik...

Tavaly indult a munkahelyen való képzés. Két év, tanulás, termelési gyakorlat, termelés, szakmunkasigazolvány. Az idén lesznek az első végzősök...

— Szakmai olimpiász?
— Nem volt.
— Más termelési vetélkedő?
— A kaptafa részlegen egy.
— Érdeklenség?
— Talán a mi hibánk.
— És most?
— Tánccsoportot, énekkart szerveztünk... most szervezzük...
— Miért csak most?

Ok?

Több mint 600 KISZ-tag, 13 csoport, nehéz volt átjenni a munkát. Ez az egyik. Fő, hogy megtalálták. Az átszervezés megtörtént. A csoportgyűlések után a cipőgyári fiatalok hat szervezethez tömörültek. Az új szervezeti forma máris eredményeket hozott.

Fiatl mérnök lép be az irodába. Nem tudja ki vagyok, miért vagyok a gyárban. Nem veszem hát dícsérvéneket, amikor meglobogtat néhány karikatúrát a kezében.

— Az ifjúsági híradóra tesszük — mondja Luf mérnök. Versenyben vagyunk. A versenyit kiterjesztjük mind a hat szervezetre...

KILIN SÁNDOR

Folytatások az első oldalról

Két szék közt...

költött Sfirlogeara, hogy csak úgy (ezsembe jut egy táncdal: „Futok a pénzem után, utol is érem talán”), minden ellenszolgáltatás nélkül lemondjon róla.

— Milyen alapon kér tőlünk egy újabb labdarúgót az ÚTA — kérdezi felháborodottan David Gheorghe, a vagongyári labdarúgó szakosztály titkára — amikor Dembrowskit is teljesen ingyen vitte el?

A kérdést továbbítottam Pánits Sándorhoz.

— Ezen két vitatkozni — mondta az ÚTA labdarúgó-szakosztályának alelnöke. — Dembrowski már a mi játékosunk, s hiába adnák ki, a jelenlegi szabályok nem teszik lehetővé visszazigazolását.

— A vagongyári vezetők azt mondják...

— Igen, tudom, hátsó ajtók is vannak. Lehet, hogy sikerülne nekik. De mi azért igazoltuk le a középcsatárt, hogy megerősítsük vele a csapatot...

— A tartalékoscsapatot?

— Ha a Vagonul kiadná, az első csapatba is bekerülhetne!

— Biztos lenne?

— Miért, a többiek jobbak? E-gyébent ez a játékoscsere már nem esedékes, mert Sfirlogeara „lelépett”, elment a Petrolulhoz...

A vita folyik tovább. Mindkét egyesület köti az ebet karához, vadi a maga érdekét. Makacsul, csakozott. És az ember? Az alku tárgya, a játékos, csak mellékszereplője az egészen. Tehetetlenül figyelt a sorsát eldöntő perlekedést, nincs beleszólása a dolgokba. Az ÚTA-ban nem akar és nem is

mehetne vissza, mert (és ez nagyon jól tudja a játékos) rögtön kikérülné (!!) a mesterséskolból. Játsszani szeretne, de nincs hol. A foci vagy tanulás alternatívából (ilyen is van!) az utóbbit választotta. A holnapért. Huszonhét éves, tehetséges labdarúgó. A mérkőzéseket már hosszú hetek óta a lelátón személti végig. Hízára hajlamos, máris 5 kilo súlyfelesleg van rajta. Sokan mondják: vége, Dembrowski többé nem lesz már a régi. Ha nem születik hamarosan megoldás, ügyében, igazuk lesz a borulásoknak, végleg szögbe akaszthatja a futballcipőt. Arad labdarúgása ismét szegényebb lesz egy játékosal.

És akkor melyik klub jár jól?

Magyarázkodás helyett...

területen kell elvégezni a mélyszántást. Eddig a gépkészítők a tervszerűsített területnek még 50 százalékat sem szántottak fel.

— Tudjuk, nem kielégítő a szántás üteme. Ezért viszont a termelőszövetkezetek vezetőit terheli a felelősség és semmiesetre sem a gépesítő vállalatot. Az a helyzet ugyanis, hogy a Caporal Alexei, a komlósi, a fazekasvársándi és más termelőszövetkezetekben nincs szabad terület. A szántat nem a dülök végére, hanem az állattenyésztési telepre szállítják és ez nagyon sok időt vesz igénybe. A szentannai, a simándi és a fazekasvársándi gazdaságokban nagy területen van gyökérszőlő és káposzta a kertészetben és itt sem szánthatnak a traktorosok — mondotta Calomfirescu David, a szentannai gépesítő vállalat igazgatója.

Mi a véleményük minderről az

említett szövetkezetek vezetőinek? Nem volna-e célszerűbb a szántat dülök végére hordani és onnan télen még szánkóval is be lehet szállítani az állattenyésztési telepre. Sokkal fontosabb most a mélyszántás elvégzése, mint a kukoricaszár elraktározása. Remélem, ezt tudják a gazdaságok vezetői is csak éppen az a baj, hogy rosszul szervezik meg a munkát. Ez pedig megengedhetetlen. Minden mezőgazdasági termelőszövetkezetben arra kell törekedni, hogy a munka egyszerű megszervezésével a legrovidebb időn belül fejazzék be az ősi termények betakarítását és minden traktort összpontosítsanak a mélyszántás elvégzésére.

A nagylaki Super áruház

Kerékpárral a közúton

rékpárt nem világította ki, és este egy hatalmas izotermás kocsi — kinek vezetőjét egy szembejövő jármű szinte „megvakította” az éjszaka sötétjében. Halál-szerűlén az operáció nem segített. Ki a hibás?

A reggelek sötétek, az esték korán beköszöntöttek. A Minisztertanács rendelkezése szerint a kerékpárt mint bármilyen közúti járművet elől és hátul kell ellátni lámpával. A kerékpáros köteles betartani a közlekedési szabályokat. Közutainkon csak olyan 14 éves betöltött személy kerékpározhat, akinek ebben kel-lő jártassága van.

Kerékpározni, vagy kerékpártolni csak menetirányban (illetve jobboldalon) az uttest széleitől 1 méter távolságon belül, egymás mögött „libasorban” szabad. Ahol pedig kijelölt kerékpárút van, ott csak ezen lehet közlekedni.

Kerékpáron csak 7 éves aluli gyerekekkel szabad szállítani, de ezt is csak abban az esetben, ha ülőhely van a kormány és a kerékpározó közötti vázra szerelve. Illy módon a személyszállítás nem

akadályozza a kerékpározást mindkét keznek szabad használatát és a kormányozásban. Kerékpáron csak olyan tárgyat szabad szállítani, amely nem zavarja a forgalmat és nem gátolja a kezek használatát vagy a kerékpár kormányozását. A kerékpárosnak más járműbe kapaszkodni tilos. Kerékpárral vontatni ahhoz oldalkocsit, utánfutót vagy állatot kötni szigorúan tilos. MENETKÖZBEN AZ ELŐHALADO JÁRMŰHOZ 25 MÉTEREN BELÜL TILOS KÖZELÉDKEDNI!

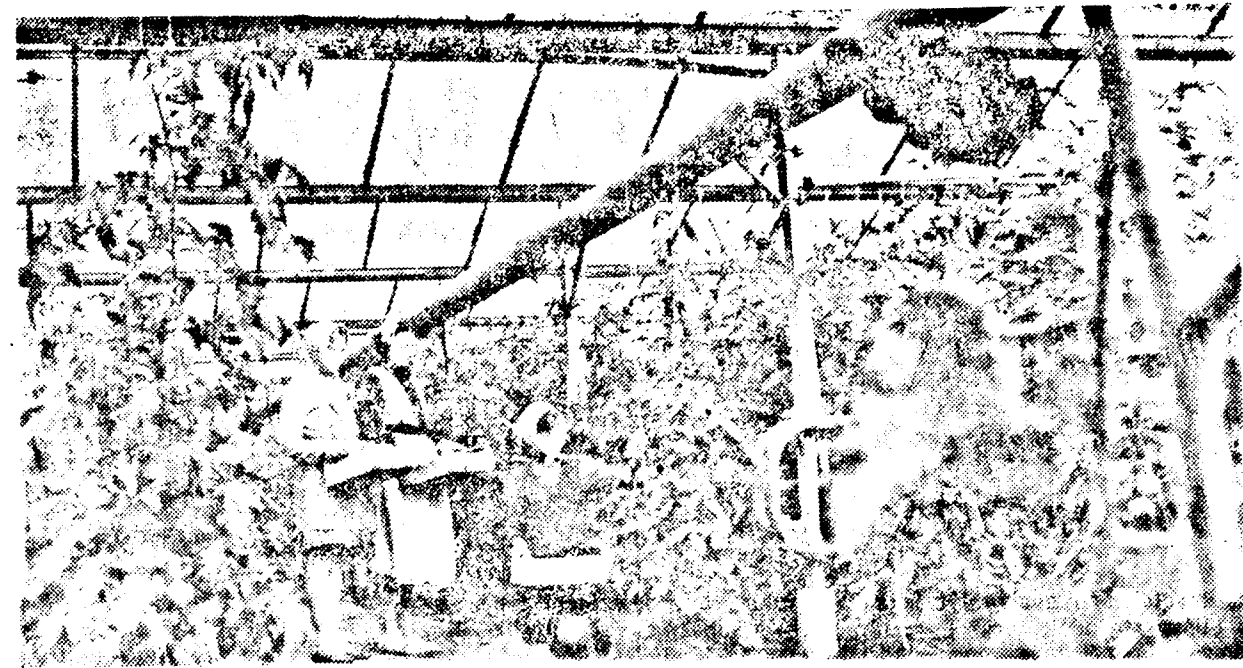
A kerékpárosoknak figyelmükbe ajánljuk, hogy tartsák be az utkereszteződéseknek a jobboldali előlonszabályt, vagyis csak akkor hajtsanak be az utkereszteződésekbe, vagy szeljük azt át, ha legalább 50 méterrel előbb jobb vagy balkezeléssel kanyarodási szándékukat, így például, ha egyenesen a karjakkal átszelni az utkereszteződést, mely két irányú, vagy balra akarunk fordulni az utkereszteződésnél legalább 50 méterrel előbb el kell foglalják a második sávot. Jelzés-hiány esetén az út közepét elvá-

lasztó vonalhoz közeledve haladjunk. Minden esetben biztosítsuk az elsőbbséget azoknak a járműveknek, melyek jobbról vagy ellenkező irányból közelednek. Ezt két-féleképpen végezzük: 1.) Sebesség-csökkenéssel, 2.) Szükség esetén kényszerleállással. Jobbrafordulás esetén a járda melletti sávot vesszük igénybe és bejelzés után — jobbkarral — következhet a kanyarodás. Olyan utcákban, ahol egyirányú a közlekedés — 6 Martie, Tudor Vladimirescu, Cloșca, Eminescu, stb. — előre vagy balra csak a baloldali járdaszélhez legközelebbi sávban lehet közlekedni.

Ha az utkereszteződés előtt állj, a legelőbbi járművel szembe fordult találkozzunk, feltétlenül megállunk, megpedig olyan helyen, ahol teljes kilátásunk nyílik az utkereszteződésbe és biztosíthatjuk a mindkét irányból közeledő járművek számára az elsőbbséget.

A szabályok betartásával a kerékpárosok hatalmas táborának is hozzá kell járulniuk az ősz és téli forgalom balesetmentes lebonyolításához.

PINTÉR LAJOS

PARADICSOMSZEDÉS A MÁCSAI MTSZ-BEN.

A szakszervezeti csoportgyűlések hatékonyságának fokozásáért

Megyéink valamennyi gazdasági vállalatában és egységeiben immár hagyománnyá vált, hogy a szakszervezeti csoportgyűlések a hónap első felében tartják. Ezekben a napokban a szakszervezeti csoportok szívesen készülnek havi gyűléseik megszervezésére. Figyelembe véve, hogy már csak rövid idő választ el az év végétől és több vállalatban eléggé lényeges a lemaradás, célszerűnek véltük megkérni Radu Gheorghe elvtársat a Szakszervezetek Megyei Tanácsának titkárságán szolgálaton néhány utmutatással, ezzel is hozzájárulva az említett gyűlések sikeres kibontakozásához, hatékonyságuk fokozásához.

A napokban sorrakerülő havi gyűléseknek igen nagy jelentőségük van egyrészt azért, mert nem egész két hónap választ el az év végétől és akadnak olyan munkahelyek, ahol lemaradás észlelhető a terv teljesítésében, másrészt azért is, mert már most meg kell tenni a szükséges intézkedéseket a jövő évi termelési alapok előkészítésére. Általános érvényű feladat, hogy mindenütt a termelés és a tervteljesítés leggyakoribb kérdéseivel foglalkozzanak a gyűlések, konkrét javaslatokat tegyenek a fogvatékoságok felszámolása céljából. A szakszervezeti csoportok elsőrendű feladata, hogy minden erőfeszítéssel a 1969-es évi terv sikeres megvalósítására. Különbözően nagy a jelentőségük ezeknek

a gyűléseknek azokban a vállalatokban, ahol nagy a lemaradás. Gondolok itt elsősorban a Vagongyárra, a Szerszámgépgyárra és a Butorgyárra. Ezekben a vállalatokban a szakszervezeti csoport-

gyűléseken kizárólag arról kell vitatni miként hozhatják be a lemaradást.

— Gyakori eset, hogy a gyűléseken elhangzó javaslatok csak papíron maradnak. Véleménye szerint mit kell tennünk a szakszervezeti szerveknek, hogy ezt megelőzzük?

— A szakszervezeti bizottságok a pártszervezetek közvetlen irányításával biztosítani kell az igazgató bizottság tagjainak részvételét a havi közgyűléseken. Illy módon az illetékesek közvetlenül tudomást szereznek a munkahelyeken felmerült problémákról, megismerik a dolgozók kéréseit és javaslatait és operatív intézkedhetnek azok gyakorlatba ültetéséért.

— Az eddigi tapasztalatok arról tanúskodnak, hogy a

gyűléseken kizárólag arról kell vitatni miként hozhatják be a lemaradást.

— Előre becsátom, hogy pontos receptet nem adhatok. Annai azonban bizonyos, hogy ha minden szakszervezeti szerv felelősséggel foglalkozik a közgyűlések előkészítésével, biztosítja a tagság jelenlétét, az előterjesztett jelentéssel felkelti a meghívottak érdeklődését s arra készíti a dolgozókat, hogy cselekvően résztvegyenek a vitában, konkrét javaslatokkal segítsék elő a hiányszavak felszámolását, a hatékonyság feltételül jelenjenek. Ennek azonban egy fontos előfeltétele az, hogy az igazgató bizottságok tagjai is közvetlenül tudomást szerezzenek a dolgozók javaslatairól, maradtaként a gyakorlatba ültessék azokat.

Lejegyezte: SCHIFF LÁSZLÓ

Jegyzetek • jegyzetek • jegyzetek • jegy

Kinek van igazza?

A gyors ütemben fejlődő határmenti községben egymás után nyíltak meg a különböző szolgáltatói egységek: pékműhely, cipészlet, szabóság, borbélyüzlet. Igaz, nem jutott mindegyiknek megfelelő helyiség, de hát ilyesmit nehéz is lenne elérni egy két- és félezer lélekszámú községtől, ahol még tegnap két üzletcseke jelentette a kereskedelmet és a közszolgáltatást. Aztán valaki mekkockázta a kérdést: miért kell az iratosi lányoknak, asszonyoknak Aradon fodrászhoz járni? Sebészen számolva is a faluban legalább három kitanult fodrász él. Biztosítunk számunkra oda-haza munkalehetőséget!

Bődig az elhatározás, a továbbiakat a szerkesztőségbe érkezett javaslatokból tudtuk meg.

Szerzőjük Baloghné Andrejkovits Katalin, nyugdíjas. Hadd idézzük néhány sorát: „A fodrászat az én lakásomban költözött. Evekkel ezelőtt, felhívtak a néptanácshoz. Kértek: engedjem az egyik szobámba a könyvtárat. Akkor ideiglenesen belegyeztem. Most a nyárán öreg, beteg nyugalmára, polára van szüksége. Amikor megtudtam, hogy a könyvtár az új művelődési otthonba költözik, visszakértem a helyiséget. Erőszakkal beköltöztették a fodrászot! Most már soha nem próbált. Akkor a könyvtár még nem költözött el. Táncoltak, viháncoltak efféle. Beteg anyám meg az ügyvéd atyám elváltott szomszéd szobában. Hát lehet ez? A néptanács álláspontja: A ház nem

Baloghné Andrejkovits Katalin azt állítja: az övé. Jobbanmondva a ház csak őt illeti. Édesapja, Andrejkovits Mihály és ennek testvérei a tulajdonosok. Haláluk után a házat Balogné édesanyja és az Andrejkovits testvérek gyermekei örökölték. Balogné mindössze az egyháztörzest örökölte.

A levélíró viszont 30 éve lakja a házat, egyedül fizeti az adót, pénzt fektetett a tartozásba. Ezért igényt tart az egész épületre.

— Ezek óta nem használhatom ezt a helyiséget. Volt itt gyűlésterem, az utóbbi időben még a kultúrcsoport is itt próbált. Akkor a könyvtár még nem költözött el. Táncoltak, viháncoltak efféle. Beteg anyám meg az ügyvéd atyám elváltott szomszéd szobában. Hát lehet ez? A néptanács álláspontja: A ház nem

Andrejkovits Katalin tulajdona. Édesapja, Andrejkovits Mihály eladósodott és annak idején használati elvezetbe kapta rokonaitól. Különben is, a helyiségnek egyenesen utcára nyíló airta-ja van és így bármikor kereskedelmi épületnek tekinthető (??)

Hivatolva becslés szerint az egész ház értéke 14 500 lei.

Ennek egyetlen szobájáról van szó. Fodrászatnak, Megfelelőbb helyiséget az egész faluban nem találtak.

A drága berendezéseket behurcolták a sötét, elhanyagolt földes helyiségbe. Az ajtóra lakat került. Az iratosi lányok, asszonyok meg továbbra is Aradra utaznak, ha zsepik akarnak lenni. A kérdés tehát nem oldódik meg? Kinek van hát igazza?

PUSKEL PÉTER

Ha kereskedő, hát legyen vérbeli...

mondják a kisváros lakói. A borosjenői fogyasztási szövetkezetet ugyanis oly gyengén látták el, hogy a legfontosabb cikkek nagytöbbségét sem lehet megtalálni benne. A leggyengébb élelmiszer-cikkekkel a zsiradékig szinte minden hiányzik. A szövetkezet elnöke, Sigheti Ioan és a beszerző hosszú listákat mutatnak fel, melyeknél feltűntették a hiányzó árucikkeket. A felsorolt árukat a fogyasztók immár három hete hiába keresik. A szövetkezet papírokat és kéresek gyárt, mintha ez lenne a legfontosabb tevékenysége.

Olyan hiánycikkek szerepelnek az említett listákon, melyeket az aradi vagy az Arad megyei élelmiszeripari és helyiipari vállalatok állítanak elő. Soroljunk fel néhányat ezek közül. Október 18-án nem volt: vaj, margarin, paradicsompaszta, kávé, borsó, bab- és huskonferv, citromsá, vanília, nápolyi szelet, huszpreparátumok, keksz, ecet, cukor, gríz, liszt, olaj és zsemledek, hogy csak néhányat említsünk a több, mint 70 hiány-cikkből. Ezért történhetett meg, hogy az említett szövetkezetben a múlt havi tervet is csak 92,6

százalékban teljesítették. Az élelmiszerfeladások fejezetében pedig mindössze 91,9 százalékos teljesítés szerepel.

Megvizsgáltuk a fém- és vegyi, valamint a textilát árusító egységek tevékenységét is. Sajnos az említett részlegekben sem rózsásabb a helyzet. Amikor az elnököt azt kérdeztük: halad-e az árusítás, azt felelte, hogy nagyon rossz. Állását lemondó kérelmével kísérté. Ugy lát-szik, beletörődött abba, hogy a szövetkezet, melynek élfe kineveztek, ezután is ilyen rossz fog dolgozni. A jendiket azonban ez nem érdekli. Sokkal inkább az, hogy mikor lesz már végre áru az üzletekben? Ugy, mint megvénk más szövetkezeti boltjában.

TÓTH SÁNDOR

Hétvégi sportműsor

SIMPSON

KOSARLABDA.

A municípiumi bajnokság mérkőzései, 14 órától, a Sportcsarnokban: Pécskai 1-es számú Liceum — Constructorul, Pécskai 2-es számú Liceum — 4-es számú Liceum, Vagonul — Pécskai 2-es számú Liceum, 3-as számú Liceum — 1-es számú Liceum.

RŐPLABDA.

Megyei bajnokság: Vörös Triko — Foresta (Vointa pálya, 16 óra).

LABARUGÁS.

B osztályú bajnokság: CFR — SZATMÁRI OLIMPIA (CFR pálya, 11 óra). Megyei bajnokság: Kisiratos — Borosjenői A6 Victoria, Sebes — Kürtös, Lip-pa — Libertatea, Kisjenő — Pécska, Gloria — Pankota (FZ pálya, 10.30), Unirea — Honc-tó (Olimpia pálya, 10.30). Boros-jenői Victoria — Bcl, Municipi-um bajnokság: Angyalut — Ind-agrara, Recolta — FZ, Foresta — Dinamo (11 óra), Fulgerul — Vörös Triko (14 óra), UTA II. — Strungul (Indagrara, 10 óra). Or-szágos Ifjúsági bajnokság: CFR — Zalatnai Minerul (CFR pá-lya, 13 óra).

KOSARLABDA.

B osztályú bajnokság: Constructorul — Brassói Steagul Rosu (Sportcsarnok, 9 óra). Országos iskolásbajnokság: Sportiskola — Nagyváradi Sportiskola (Sportcsarnok, 8 óra).

RŐPLABDA.

B osztályú bajnokság: Vointa — Kolozsvári CFR (Sportcsar-nok, 11 óra). Országos iskolás-bajnokság: Sportiskola — Tirau Jiui Liceum (Sportcsarnok, 12.30 óra).

CSELGÁNC.

Az országos cselgáncsbajnok-ság kiüzdelmei a Vagonul és a Vointa versenyzőinek részvéte-lével (Mihai Viteazul tén, 9 óra-kor).

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 52.évfordulójának megünneplése Moszkvában

A továbbiakban a szovjet főváros dolgozóinak több mint kétharmad felvonulása következett.

Az összes szovjet köztársaságok fővárosaiban, a Szovjetunió minden nagyvárosában impozáns felvonulások zajlottak le a nagy ünnep tiszteletére.

★

Délután a Szovjetunió Minisztertanácsa nagyszabású fogadást adott a Kremli kongresszusi palotájában a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 22. évfordulója alkalmából.

Nyereményalap: 486 053 lej.
II. 53 37 21 13
Nyereményalap: 254 703 lej.
(A közölt számok tájékoztató
legűek).